

Nr 213.

Av herr **Carlström**, om skrivelse till *Kungl. Maj:t* angående införande av ett klarare och mer begripligt lagspråk.

Vårt land kan näppeligen sägas vara ett laglöshetens land i den bemärkelsen, att det skulle råda brist på lagar. Tyvärr synes det vara så, att vi ega allt för många lagar, men allt för få medborgare som hålla dem i helgd. Detta beror dock säkerligen ej på lagarnas mängd utan fast mer därpå, att lagarna äro i många fall så otydligt skrivna och så svårfattliga, att menige man ej förstår deras innehåll. Det är ju tydligt, att då det gäller att formulera en lag det givetvis måste uppstå svårigheter att avfatta den så, att densamma klart och tydligt kan i alla avseenden utsäga den andemening, som ligger till grund för dess stiftande, men man borde dock ha skäl att fordra, att en lagparagraf är så pass tydlig, att åtminstone juridiskt bildade personer ej kunde tolka den på olika sätt.

Jag behöver nu inte här påvisa de oändligt många fall, där sådana lagar givit upphov till misstolkning och lagbrott, jag vill endast exempelvis nämna ett par under senare år utgivna lagar, nämligen lagen om inskränkning för viss tid i rätten att överlåta fast egendom, av den 28 juni 1918 med den förändring som i följd skedde i samma lag, samt lagen om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo, av samma datum. Dessa lagars välgörande ändamål är obestridligt, men på grund av sin avfattning hava de givit upphov till ett fullkomligt rättslöshetstillstånd för många, som de ej synes havt avsikt att drabba. Genom en sådan lagstiftning måste känslan för lagarnas helgd ovillkorligen undergrävas och menige mans intresse för lagarna minskas. Vårt folk borde nu stå på en sådan kulturnivå, att det kunde läsa och förstå en lag utan att behöva fråga juristerna till råds; och detta kunde ske, om nämligen lagen vore skriven på rätt, god svenska, men med de obegripliga vändningar, som vårt lagspråk i många fall har, blir det ju ofta oknäckbart även för den lagkloke.

Här synes en reform vara påkallad i den riktningen, att vårt lagspråk finge en mera klar och begriplig avfattning, även om texten därmed bleve något längre till sin avfattning.

Visserligen är det ju tillbörligt med en viss pietet för vårt gamla lagspråk, men denna får ej sträcka sig så långt, att man låter bokstavs-träldomen göra våld på sunda förnuftet.

På grund av vad sålunda anförts, hemställer jag vördsamt,

att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning, om och huruvida vårt lagspråk kunde reformeras i den riktningen, att en klarare, mer begriplig lagtext kunde åvägabringas, som ej kunde ge uphov till misstolkning och ovisshet, samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 22 januari 1920.

Oscar Carlström.